

[Johannes Jensen.]

socialdemokratiske Ændringsforslags Vedtagelse vilde nemlig ganske simpelt blive, at ingen Mester og ingen Principal kunde indlade sig paa at holde Lærlinge. Og saa vilde i hvert Fald det usunde ved Lærlingeforholdet forsvinde. Dette vilde blive Resultatet i første Omgang. Thi jeg tør forsikre det ærede Medlem om, at med saadanne Bestemmelser som de af Socialdemokraterne foreslaaede vilde der ikke være ret mange her i Landet, der havde Raad til at holde Lærlinge. Følgen vilde da blive, at de Fag, i hvilke der ingen Lærlinge kom — og det vilde blive det overvejende Flertal af Fagene —, i Løbet af kort Tid blev monopoliserede. Man kan jo saa paastaa, at baade Arbejdsgiverne og Arbejderne i Virkeligheden vilde være interesserede i en saadan Monopolisering. Men man bør tænke paa Fortsættelsen heraf. Folk vilde opdage, at det er gode Stillinger, der her er Tale om, og at det gælder om at komme ind i dem. Men tror nogen, at de unge Mennesker, der har Mulighed for at komme ind i saadanne Fag, kommer ind i dem paa saadanne Vilkaar som de nugældende? Nej, man kan være overbevist om, at der ikke vilde blive Tale om, at disse unge Mennesker erholdt Løn eller Kost eller andet. Det kunde tværtimod gaa saaledes, at de maatte betale for at blive Lærlinge. Vi har i tidligere Tider i visse Fag, f. Eks. i Boghandlerfaget, der en vis Tid var monopoliseret, set, at Lærningene maatte betale ofte flere Tusinde Kroner for at komme i Lære. Men, som sagt, der er jo heldigvis ingen Udsigt til, at de Ændringsforslag, som Socialdemokratiet har stillet, eller Forslag af lignende Art for Tiden kan gennemføres i den danske Rigsdag.

Det ærede 11te tingvalgte Medlem (Carl F. Madsen) beklagede sig over, at Flertallet ikke havde vist Mindretallet tilstrækkelig Forhandlingsvillighed. Jeg vil blot gøre opmærksom paa, at man paa et Par Punkter har vist Mindretallet Imødekommenhed. Jeg indrømmer den højtærede Indenrigsminister, at et af de Ændringsforslag, jeg her sigter til, er noget uheldigt paa eet Punkt. Vi har taget Mindretallets Forslag raat, som det var udformet, uden at lægge Mærke til, at det led af en Mangel. Men der er jo Tid til at rette denne Mangel, inden Sagen endelig afgøres her i Tinget. Paa det Punkt har vi altsaa imødekommet Mindretallet. Men vi har ogsaa været imødekommende paa et Hovedpunkt, og det til Trods for, at vi vidste, at den højtærede Indenrigsminister egentlig var utilfreds dermed. Jeg

tænker her paa Spørgsmaalet om Ordensbøderne. Man var indenfor Flertallet tilbøjelig til at gaa med til den i Lovforslaget foreslaaede Bestemmelse, idet man i og for sig ansaa den for rimelig og betimelig. Men de Grunde, som Mindretallet anførte, overbeviste os om, at det kunde frembyde en vis Fare at gaa med til Bestemmelsen, idet man ikke maa glemme, at hvornaar denne Bestemmelse skal anvendes, og i hvilken Udstrækning den skal anvendes, det er og maa være overladt til den ene Parts Afgørelse. Men jeg vil dog gerne sige, at de to Ting, at vi er gaaet med til at stryge Bestemmelsen om Ordensbøder, og at vi paa den anden Side ønsker at udelade den nye Bestemmelse vedrørende Lærlingens Løn, naar han gaar i Dagskole, de to Ting korresponderer paa en Maade med hinanden; thi ved at stryge dem begge fjerner vi fra Forslaget to Bestemmelser, som irriterer, den ene Bestemmelse til den ene Side, den anden til den anden Side. Vi holder os saa nær op ad den bestaaende Lov, som vi kan, og vi erkender, at naar Loven i det væsentlige har virket tilfredsstillende, og naar der ikke for Udvalget er anført særlig stærke Krav om, at vi skal gaa til Ændringer, saa bør det ikke ske.

Det ærede 7de Medlem for 5te Kred (Lausten) foreslaar, at Prøvetiden indenfor Haandværk og Handel skal være den samme, nemlig 3 Maaneder. Det ærede Medlem ved jo godt, at det er et stærkt Ønske fra Handelens Side, at der bliver aabnet Adgang til at have de unge Mennesker paa Prøve i 6 Maaneder, og naar Flertallet har imødekommet dette Ønske fra Handelens Side, er det ikke sket, fordi vi ønsker at vise Handelen en særlig Imødekommen eller ønsker at stille Handelen paa en anden Maade end Haandværket, men det er af Hensyn til de unge Mennesker selv. Thi naar Forholdet er saaledes som opgivet for os, at det er vanskeligt i Løbet af 3 Maaneder at faa Klarhed over, om et ungt Menneske, der skal ekspedere i en Forretning, har de fornødne Betingelser for at kunne uddanne sig i Faget, vil det være af største Interesse for ham, at Prøvetiden er noget længere, for at det, hvis han ikke egner sig dertil, kan blive sagt ham i rette Tid, saa han ikke skal spilde flere Aar for at søge at lære noget, som han alligevel ikke kan komme fuldkommen ind i.

Jeg har kun en enkelt Bemærkning tilbage vedrørende Spørgsmaalet om, hvorvidt de, der lærer at ekspedere, tillige skulde have Ret til at deltage i Kontorarbejde. Den højtærede Indenrigsminister udtalte, at han havde Sympati for Tanken om at faa noget